

Místní národní výbor Souměř

1945-1960

Inventář

EL NAD č.: 827
AP č.: 437

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního fondu.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu.....	7
III. Archivní charakteristika archivního fondu.....	7
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu.....	9
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky.....	9
Seznam použitých pramenů a literatury.....	10

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk.....	11
Příloha č. 2: Předsedové MSK a MNV v Souměří v letech 1945-1960.....	12
Inventární seznam.....	13

Úvod

I. Vývoj původce archivního fondu

Původcem archivního fondu je Místní správní komise Souměř a Místní národní výbor Souměř vyvíjející svou činnost od 21. listopadu 1945 do 30. června 1960. Obec spadala v letech 1945-1960 do okresu Tachov. Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení, byl od 1. ledna 1949 zřízen kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Souměř.

Národní výbory byly zřízeny po druhé světové válce jako správní orgány obcí a vyšších územně správních celků (okresy, země, od roku 1949 kraje). Nahradily tak od r. 1850 fungující obecní úřady, resp. úřady vyšších územně správních celků. Právní základ jejich existence byl položen ústavním dekretem presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944 o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, na nějž navazovalo vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Poté následovaly stovky dalších norem, které určovaly podmínky a pravidla pro fungování národních výborů, jejich složek, zřizovaných organizací atd. Éra národních výborů byla uzavřena v roce 1990, kdy došlo ke znovuoobnovení obecních úřadů, resp. zřízení dalších úřadů pro správu vyšších územně správních celků.

Shora uvedené vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněné vládním nařízením č. 44/1945 Sb., o rozsahu působnosti národních výborů, určovalo, že se v každé obci měl ustavit místní národní výbor. Vnitřní složení, pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu republiky Československé a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru.

Národní výbory byly definovány jako orgány zastupitelské a orgány veřejné správy, které v obvodu své působnosti spravují všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem. Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě a zároveň byla uplatněna podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. Stanovení vnitřní organizace a způsobu, jakým mají národní výbory vykonávat svou působnost, byly v pravomoci ministra vnitra. Dnem ustavení místního národního výboru zaniklo obecní zastupitelstvo, obecní úřad se stal úřadem místního národního výboru a prováděl veškerá jeho rozhodnutí a opatření.

Pro dočasnou správu obcí, v nichž pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého, tj. zejména v pohraničí, nemohl být ustaven místní národní výbor, byly podle § 6 vládního nařízení č. 4 ze dne 5. května 1945 jmenovány okresními národními výbory, resp. okresními správními komisemi místní správní komise, jejichž pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

Dne 15. září 1945 byli v obci Souměř zatčeni úřadující německý starosta Georg Weniger a Josef Schmoller (člen obecní zemědělské komise) pro nepřátelskou činnost proti Československé republice. Obecní agendu dočasně spravovala Místní správní komise ve

Stráži, protože v obci Souměř nebylo českého obyvatelstva. Až dne 8. října 1945 byl OSK v Tachově jmenován členem MSK Souměř jediný Čech v obci František Balabán (národní správce). Ke jmenování řádné Místní správní komise v Souměři došlo teprve dne 21. listopadu 1945. Předsedou MSK byl jmenován Josef Hlas, místopředsedou František Alexa a členy Jan Polák a Jan Novotný. Současně byla zvolena rolnická komise s předsedou Janem Novotným a členy Josef Farou, Františkem Adámekem a Františkem Alexou a mléčná komise s předsedou Josefem Vokolkem a členy Janem Novotným a Františkem Farou. Již dne 17. prosince 1945 byla ustavena nová MSK v Souměři, neboť ta původní údajně nevyhovovala zájmům občanů. Předsedou byl zvolen Jan Polák a členy František Adámek, František Pavlík a František Alexa. OSK v Tachově však jmenovala dne 7. ledna 1946 nejen nového předsedu Jana Poláka a členy Františka Adámka, Františka Pavlíka, Františka Alexu, ale též členy původní MSK Josefa Hlase a Jana Novotného. Josef Hlas se však krátce po jmenování členem MSK vzdal členství právě kvůli námitkám občanů.

Místní správní komise měly být nahrazeny místními národními výbory na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění podle § 1 a § 11, odst. 2 vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění, ze dne 27. května 1946. Hlavním kritériem pro vznik místního národního výboru byl počet 50 platných voličských hlasů v obci. Pokud počet platných hlasů nedosáhl tohoto počtu, fungovala v obci i nadále místní správní komise nejdéle do roku 1950, kdy byla na základě vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů, přeměněna na místní národní výbor. V Souměři se voleb zúčastnilo 70 oprávněných voličů, takže v obci mohl být ustanoven místní národní výbor.

Na podkladě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění došlo k přeměně MSK na MNV v Souměři. Zvolení MNV proběhlo dne 25. června 1946. Do MNV bylo navrženo a zvoleno 12 členů: Jan Polák, František Pavlík, Josef Hlas, Josef Fara, Jan Novotný (čp. 12), František Adámek, František Medvěd, Ludvík Řízek, Jan Novotný (čp. 40), Antonín Panec, František Alexa a Josef Hovorka. Všichni členové kandidovali za KSČ. Zvoleni byli též náhradníci: Stanislav Novotný, Jaroslav Najnar, Václav Dolejš, Bohuslav Stejskal. Předsedou MNV byl zvolen Jan Polák, náměstkem předsedy František Pavlík, členy rady František Alexa, František Adámek, Josef Fara.

Až do vydání ústavního zákona č. 150/1948 Sb., z 9. května 1948, jímž byla schválena ústava Československé republiky, měly dosavadní právní normy týkající se národních výborů prozatímní charakter. V Ústavě 9. května byly NV definovány jako „nositelé a vykonavatelé státní moci v obcích, okresích a krajích“ a jejich existence byla právně zakotvena jako nedílná součást státního zřízení ČSR. Zcela novým prvkem bylo zavedení principu volitelnosti NV; do té doby byli jejich členové jmenováni příslušným ONV na návrh Národní fronty.

Dne 15. června 1949 požádal předseda MNV Jan Polák o zproštění z funkce, neboť od dubna 1949 zastával též funkci újezdního tajemníka při ONV v Tachově a tudíž byl zcela pracovně vytížen. Na návrh MAV NF v Souměři Okresní národní výbor v Tachově vzal rezignaci Jana Poláka na vědomí a jmenoval nového předsedu MNV Josefa Horvátha dne 19. července 1949.

V souvislosti s realizací zákona č. 268/1949 Sb., o matrikách, byla v jednotlivých okresech Plzeňského kraje určena sídla matričních obvodů a stanoven jejich územní rozsah. Obec Souměř spadala od 1. ledna 1950 do matričního obvodu Stráž a tento stav trvá dodnes.

Reorganizace MNV v Souměři proběhla podle § 27 odst. 1, vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů. MAV NF bylo navrženo 15 členů

MNV: Josef Horváth, František Pavlík, Josef Fara, Josef Habart, František Alexa, František Fara, František Adámek, Marie Novotná, Michal Brozman, Josef Hlas, Josef Hovorka, Štefan Suchan, Jan Polák, Josef Vokolek a Ludvík Řízek. Na ustavující schůzi reorganizovaného MNV konané dne 18. května 1950 došlo k volbě jednotlivých funkcionářů. Předsedou MNV byl zvolen Josef Horváth, náměstkem předsedy Josef Fara, finančním referentem František Pavlík, vyživovacím referentem František Fara, školským referentem Josef Habart. Dále byly ustaveny jednotlivé komise: finanční (předseda František Pavlík), zemědělská (předseda Josef Hlas st., ten byl ale za nepřístojné chování za tři dny po zvolení vyloučen z členství v komisi a zbaven členství v KSČ), mimořádná vyživovací (předseda Jan Novotný), osvětová (předseda Josef Lihan). Ke změně předsedy MNV došlo zřejmě v roce 1951, kdy se v zápisech ze schůzí podepisuje jako předseda Josef Fara, který předsedou zůstal až do roku 1954. Do voleb v roce 1954 docházelo i nadále k obměně dalších členů MNV i členů komisí.

Vládním nařízením č. 119/1951 Sb., o tajemnicích místních národních výborů, byla upravena působnost tajemníků MNV jako jejich plně uvolněných funkcionářů; ustanovit a odvolat je mohlo plénum na návrh ONV. Tajemník byl výkonným orgánem MNV a za svou činnost odpovídal jeho předsedovi a radě, řídil se jejich pokyny a současně byl odpovědný radě, předsedovi a tajemníkovi nadřízeného ONV, kteří rovněž usměrňovali jeho práci. Zúčastňoval se všech schůzí pléna a rady a působil také jako politický a odborný poradce i pomocník MNV, a to zejména v oboru zemědělské výroby; podrobnější popis jeho působnosti je uveden v ustanoveních písm. a) – f) odst. 1 § 3 výše uvedeného vládního nařízení. Ze zápisu ze schůze rady MNV ze dne 21. dubna 1951 vyplývá, že újezdním tajemníkem pro obec Souměř byl Jan Krýda. Od 1. března 1953 ho ve funkci vystřídal Josef Peroutka.

Do existence národních výborů pak významně zasáhl až ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech a na něj navazující zákony a vládní nařízení č. 13/1954 Sb., o národních výborech, č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, č. 16/1954 Sb., o změnách územních obvodů některých národních výborů a č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Dosavadní struktura národních výborů zůstala těmito normami v podstatě nedotčena, pouze v sídlech krajských národních výborů vznikly městské národní výbory. Poměrně zásadně však byla změněna vnitřní organizace větších národních výborů (obce nad 6000 obyvatel) zrušením referentského systému, jehož místo zaujaly jednotlivé odbory národních výborů, v jejichž čele již nestáli členové rady, nýbrž úředníci.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech, se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volilo 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka, popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byli voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat.

Podle zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, byly 16. května 1954 uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany, majícími volební právo. Volební období bylo stanoveno na tři roky.

Do voleb v květnu 1954 bylo navrženo 9 členů MNV – František Adámek, František Fara, Marie Novotná, Josef Fara, Anna Hlasová, Josef Habart, Antonín Alexa, Jan Polák a Václav Kofroň. Jak vyplývá ze zápisů o hlasování a sčítání hlasů, byli všichni kandidáti zvoleni. Na ustavující schůzi nově zvoleného MNV konané 25. května 1954, byl předsedou

zvolen František Fara, tajemníkem Jan Polák a třetím členem rady František Adámek. Následovala volba jednotlivých komisí – zemědělské s předsedou Josefem Habartem, finanční s předsedou Josefem Farou, zdravotní a školské s předsedkyní Marií Novotnou. Účetní evidenci a pokladní službu obstarával též předseda František Fara. Členové MNV se zabývali především rozvojem zemědělské výroby, plněním povinných dodávek, zvelebováním obce a výstavbou.

Následující volby se konaly dne 19. května 1957 v souladu se zákonem č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů. Tímto zákonem byl pozměněn a doplněn zákonem č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, jehož úplné znění bylo vyhlášeno ministrem spravedlnosti dne 16. března 1957 vyhláškou č. 12/1957 Sb., o úplném znění zákona o volbách do národních výborů.

Do voleb v roce 1957 bylo navrženo 9 členů MNV – František Fara, Josef Hovorka, František Adámek, Václav Chlup, Josef Habart, Václav Herout, Václav Kofroň, Jan Novotný, Jan Polák. Jak vyplývá ze zápisů o hlasování a sčítání hlasů, byli všichni kandidáti zvoleni. Na ustavující schůzi nově zvoleného MNV konané dne 20. května 1957 byl opět zvolen předsedou František Fara, tajemníkem Václav Chlup a třetím členem rady Josef Hovorka. Následovala volba jednotlivých komisí: finanční s předsedou Václavem Heroutem, zemědělské s předsedou Janem Polákem, kulturní a školské s předsedou Janem Novotným. Účetní evidenci a pokladní službou byl pověřen Jan Polák. V červnu 1957 byla ustavena ještě trestní komise s předsedou Václavem Chlupem. Předseda MNV František Fara však funkci vykonával pouze do konce června 1957 (z jakého důvodu nelze zjistit) a poté předal agendu nově zvolenému předsedovi Václavu Heroutovi. Václav Herout se funkce vzdal již v lednu 1958 pro velkou pracovní vytíženost. Novým předsedou byl 21. ledna 1958 zvolen Jan Polák, který ve funkci působil až do zániku MNV a sloučení s obcí Stráž v roce 1960. Po zvolení Jana Poláka předsedou MNV došlo ke zlepšení činnosti MNV. Ze zápisů ze schůzí je zřejmé, že se předseda své práci věnoval, ale i přesto bylo při revizích prováděných kontrolním odborem ONV v Tachově zjištěno, že činnost MNV, stálých komisí a VŽ byla nedostačující, funkcionáři neplnili správně svoje úkoly a tím porušovali tehdy platné zákony a nařízení. Tajemník Václav Chlup ve funkci skončil zřejmě koncem roku 1959 a jeho místo zůstalo až do sloučení obcí neobsazeno.

S účinností od 1. července 1960 došlo na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, k reorganizaci okresu Tachov, do něhož byly zahrnuty nejen obce stávajícího okresu Tachov, ale i část obcí náležejících dosud pod správu ONV Stříbro, ONV Mariánské Lázně a ONV Horšovský Týn. Zároveň došlo k reorganizaci krajů a sloučením Plzeňského a Karlovarského kraje vznikl kraj Západočeský.

V březnu 1960 se začala projednávat otázka sloučení obce Souměř s obcí Stráž. Většina obyvatel vyslovila souhlas se sloučením obcí. K definitivnímu zániku MNV v Souměři došlo sloučením obce Souměř s obcí Stráž s účinností od 1. července 1960 v souvislosti s územní reorganizací okresu Tachov, provedené na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu. Souměř je osadou (místní částí) obce Stráž doposud.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Písemnosti původce byly ukládány ve spisovně MNV Souměř, která se nacházela v úřadovně MNV v čp. 1.

K první a jediné archivní odborné prohlídce spisů MNV Souměř došlo 23. září 1953 zástupcem ONV Václavem Bařkem. Za MNV byl přítomen tehdejší tajemník MNV Josef Peroutka. Prohlédnuty byly všechny spisy a knihy od roku 1918 do roku 1950. V protokolu jsou však uvedeny pouze vybrané knihy z období německé samosprávy. Ty jsou až na kroniku obce vedenou v letech 1924-1937 dochovány ve fondu AO Souměř. Z „německých spisů“ byly v roce 1953 ponechány u MNV: parcelní protokol z roku 1838 a obálka se stavebními plány (dnes rovněž ve fondu AO Souměř). Spisům po roce 1945 byla věnována daleko menší pozornost a konkrétně jsou uvedeny pouze písemnosti „pro administrativní službu již nepotřebné“, které mohly být odevzdány do sběru. Celkem se jednalo o 120 kg papíru.

Podle znění protokolu je jasné, že se jednalo především o záchranu písemností německé samosprávy a o výběr dokumentů, které mohou být odevzdány do sběru. O jakémkoliv uložení dokumentů MNV, jejich třídění, či popisu není nikde žádná zmínka.

Ke kontaktu MNV Souměř s okresním archivem po celou dobu existence MNV nedošlo (alespoň to není písemně podchyceno). Jedinou výjimku tvoří bezvýsledná urgence okresního archiváře z roku 1955 týkající se předání německé kroniky obce.

Až v rámci vnitřní revize archivních fondů, prováděné postupně po přestěhování archivu do Tachova byly dochované archiválie MNV Souměř evidenčně podchyceny. K 14. únoru 2001 fond obsahoval 4 úřední knihy z let 1954-1960 a 8 kartonů z let 1946-1960. Kdy došlo k jejich převzetí není jasné, ale patrně se tak stalo po zrušení MNV Souměř v roce 1960. V rámci generální inventury v roce 2001 bylo na EL JAF zaevidováno 6 razítek, které do archivu přešly neznámo kdy, patrně z ONV Tachov.

K jedinému oficiálnímu přírůstku do fondu MNV Souměř došlo v roce 2010. Tehdy byla v rámci skartačního řízení provedeného u Úřadu městyse Stráž vybrána i archiválie provenienčně náležející do fondu MNV Souměř (č. přírůstku 1/2010 ze dne 17. února 2010). Jednalo se o mapu obce z roku 1949 (viz inv. č. 56).

Místní národní výbor Souměř používal podací razítko pro základní evidenci spisů (viz vnitřní skartace). Z dochovaných archiválií však není zřejmé, podle jakého systému byly ukládány písemnosti MNV. Lze usuzovat, že praxe byla prakticky stejná jako u srovnatelných MNV a spisy byly patrně ukládány pouze podle jednotlivých oborů, popř. chronologicky. Na špatný stav vedení spisové manipulace poukazují i revize ONV Tachov. Na některých spisech bylo uváděno pouze číslo jednací a rok. Většina písemností však nebyla označována ukládacími znaky a dokumenty nebyly nikdy ukládány podle příslušných skupin.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Před zahájením inventarizace byl archivní fond MNV Souměř tvořen 4 úředními knihami, 6 razítky a 8 kartony (ve kterých se však nacházely i další úřední knihy) z let 1945-1960. Celková metráž činila 1,05 bm.

Při inventarizaci archivního fondu byly také prověřeny archiválie nástupnického MNV Stráž. Mezi archiváliemi předanými na základě skartace provedené u MNV Stráž v roce 1972 bylo nalezeno velké množství archiválií náležejících do fondu MNV Souměř. Konkrétně se jednalo o:

- 2 knihy zápisů ze schůzí MNV z let 1947-1960
- 2 knihy výdajů z let 1957 a 1960
- knihu příjmů z roku 1957
- knihu dlužníků z let 1958-1960
- pokladní knihu z roku 1957
- knihu materiálových zásob z roku 1957
- peněžní deník z roku 1957
- spisy uložené v kartonech

Do fondu MNV Souměř byly přesunuty celé kartony číslo 58A a 58B (původní balík 58) a dále část spisů uložených v dalších kartonech, které ale převážně obsahovaly materiály MNV Stráž. Ve fondu MNV Stráž tak došlo k úbytku pouze 2 kartonů o celkové metrāži 0,24 bm. Zbylé archiválie (včetně úředních knih) byly uloženy v kartonech, obsahujících rovněž písemnosti MNV Stráž. Naproti tomu fond MNV Souměř se díky výše uvedeným přesunům rozrostl o 0,4 bm. Před provedením vnitřní skartace tedy celková metrāž fondu MNV Souměř činila 1,45 bm.

V archivním fondu MNV Souměř bylo provedeno vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu (Protokol o vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu čj. SOAP/090-0277/2011 z 31. 05. 2011 a schválený čj. SOAP/008-2057/2011 z 03. 01. 2012), při němž byly vyřazeny: 3 knihy materiálových zásob z let 1954, 1956-1957, 1 kniha dlužníků z let 1958-1960, 3 knihy pokladní z let 1951, 1954 a 1957, 7 peněžních deníků z let 1952-1960, 1 kniha inventární (bez zápisů) z roku 1954, 1 evidenční kniha stvrzenek z let 1958-1959, 2 knihy hotově placených příjmů a peněžních zásilek z let 1954-1955, 2 knihy pohledávek a dluhů z let 1954 a 1956, spisy (průvodní listy opravňujících k přemístění zvířete, složní listy, sběrné archy, podací listky, stvrzenky, převodní poukázky, dodací listy, faktury, bankovní výpisy, příjmové doklady) z let 1950-1960 a 6 razítek z let [1946]-[1960] v celkovém rozsahu 0,81 bm.

Konečná metrāž archivního fondu po vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu činí 0,64 bm. V současnosti je archivní fond MNV Souměř tvořen 18 úředními knihami, 2 podacími protokoly, 4 kartony a 1 mapou. Při inventarizaci došlo, vedle změny počtu evidenčních jednotek, rovněž ke korekci datace.

Archivní fond byl uspořádan podle Návrhu metodického návodu pro uspořádání a inventarizaci archivních fondů místních národních výborů vydaného Archivní správou Ministerstva vnitra ČR a doplněn podle Metodického pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni čj. SOAP/006-3120/2007. Formální zpracování bylo provedeno dle Metodického pokynu ředitele SOAP v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010.

Archivní fond MNV Souměř náleží mezi mezerovitě dochované fondy místních národních výborů rušených v roce 1960. Ze zápisů ze schůzí ve fondu chybí pouze období, kdy Souměř spravovala MSK a počátek činnosti MNV. Mezery jsou i mezi podacími protokoly, které se nedochovaly (pokud se vůbec vedly) pro období let 1945-1948 a 1956-1960, obdobně chybí hlavní knihy z let 1945-1951. V relativní úplnosti se nedochovala ani spisová agenda MNV. Chybí některé důležité agendy jako např. volby či odsun Němců. Není známo, že by se nějaké dokumenty MNV Souměř nacházely ve spisovně nynějšího Úřadu

městys Stráž.

Fyzický stav archivního fondu je dobrý.

Jazykem archivního fondu je čeština.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Nejdůležitější částí fondu MNV Souměř jsou nepochybně knihy zápisů ze schůzí MNV z let 1947-1960. Opticky sice pokrývají prakticky kompletně existenci původce, ale některé zápisy jsou velmi stručné a v některých letech byly zápisy zaznamenávány pouze nahodile. Finanční situaci MNV dokumentuje ucelená řada účetních knih počínající rokem 1952. Obdobně jako u ostatních srovnatelných fondů MNV je ze spisů dochována nejlépe zemědělská agenda.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond MNV Souměř uspořádala a archivní pomůcku sestavila Jana Zímová v červnu – červenci 2011 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 11. února 2013

Jana Zímová

Seznam použitých pramenů a literatury

I. Prameny

Státní okresní archiv Tachov

Archivní fondy:

- Okresní národní výbor Tachov, sign. I/21/ S 1, Obecní záležitosti jednotlivých obcí 1945-1952 (Souměř)
- Okresní národní výbor Tachov, sign. I/21, Seznamy členů MSK MNV 1945-1947
- Okresní národní výbor Tachov, sign. I/21, Evidenční lístky členů MSK / MNV 1946-1949 (Souměř)
- Okresní národní výbor Tachov, sign. 53, Zápisy z porady vedoucích oddělení ONV, seznamy tajemníků 1953-1954
- Okresní národní výbor Tachov, sign. 129 Zápisy z revizí zrušených MNV obce R – V, 1956-1961
- Okresní národní výbor Tachov, sign. 603, Zprávy o volbách do MNV 1954
- Okresní národní výbor Tachov, sign. 603, Volby do MNV, ONV, KNV, obce B – Ž, 1954-1956
- Okresní národní výbor Tachov, sign. 603, Konečné výsledky voleb do MNV, obce K – V, 1957
- Okresní národní výbor Tachov, sign. 604/1 Slučování obcí a změny hranic obcí 1952-1989

Prameny tištěné

- Sbírka zákonů republiky Československé – ročníky 1949, 1950*
- Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročník 1945, 1948*
- Sbírka zákonů Československé socialistické republiky – ročník 1960*
- Seznam matričních obvodů v českých krajích.* Praha : Ministerstvo vnitra, 1950
- Úřední list republiky Československé – ročník 1945, 1952, 1955*
- Volby do ústavodárného Národního shromáždění dne 26. května 1946, část II. Volební výsledky podle obcí, sešit 2. Volební kraj V – VII Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, in: Zprávy Státního úřadu statistického, řada B, číslo 4 – 6, ročník XXVII. (1946) číslo 26 – 28*

II. Literatura

- HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích : od počátků státu po současnost.* Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk

akce Z – dobrovolná bezplatná pracovní činnost obyvatelstva (např. zvelebování obcí svépomocí)

AO – archiv obce

AP – archivní pomůcka

bm – běžný metr

čj. – číslo jednací

čp. – číslo popisné

ČR – Česká republika

ČSR – Československá republika

EL JAF – evidenční list Jednotného archivního fondu

EL NAD – evidenční list Národního archivního dědictví

ev. – evidenční

HTÚP – hospodářsko-technická úprava půdy

inv. č. – inventární číslo

JEP – jednotná evidence půdy

JZD – jednotné zemědělské družstvo

kart. – karton

KNV – krajský národní výbor

KSČ – Komunistická strana Československa

MAV NF – místní akční výbor Národní fronty

MNV – místní národní výbor

MSK – místní správní komise

NF – Národní fronta

NV – národní výbor

odst. – odstavec

ONV – okresní národní výbor

OSK – okresní správní komise

RTG – rentgenologické

sign. – signatura

SOkA – státní okresní archiv

TBC – tuberkulóza

VŽ – výbor žen

Příloha č. 2: Předsedové MSK a MNV v Souměři v letech 1945-1960

jméno předsedy	ve funkci od	ve funkci do
Josef Hlas	21. 11. 1945 (MSK)	prosinec 1945
Jan Polák	07. 01. 1946 (MSK)	24. 06. 1946
Jan Polák	25. 06. 1946 (MNV)	červenec 1949
Josef Horváth	19. 07. 1949	? 1951
Josef Fara	? 1951	květen 1954
František Fara	25. 05. 1954	30. června 1957
Václav Herout	01. 07. 1957	20. 01. 1958
Jan Polák	21. 01. 1958	30. 06. 1960

Inventární seznam

Orgány národního výboru

1	Kniha zápisů ze schůzí pléna a rady MNV a veřejných schůzí 23. 02. 1947-10. 09. 1956	1947-1956	ukn 1
2	Kniha zápisů ze schůzí pléna a rady MNV a veřejných schůzí 15. 04. 1957-26. 04. 1960	1957-1960	ukn 2

Úřad národního výboru

I. Úřední knihy

A. Účetní knihy

3	Hlavní kniha	1952	ukn 3
4	Hlavní kniha	1953	ukn 4
5	Kniha příjmů	1954	ukn 5
6	Kniha příjmů	1955	ukn 6
7	Kniha příjmů	1956	ukn 7
8	Kniha příjmů	1957	ukn 8
9	Kniha příjmů	1958	ukn 9
10	Kniha příjmů	1959-1960	ukn 10
11	Kniha výdajů	1954	ukn 11
12	Kniha výdajů	1955	ukn 12
13	Kniha výdajů	1956	ukn 13
14	Kniha výdajů	1957	ukn 14
15	Kniha výdajů	1958	ukn 15
16	Kniha výdajů	1959	ukn 16
17	Kniha výdajů	1960	ukn 17
18	Pokladní deník	1946-1949	ukn 18

II. Spisový materiál

A. Registraturní pomůcky

19	Podací protokol 14. 06. 1949-11. 04. 1953	1949-1953	ppr 1
20	Podací protokol 01. 01. 1949-14. 06. 1949 01. 06. 1954-25. 07. 1956	1949-1956	ppr 2

B. Spisy

Statutární záležitosti organizace

21	Revize místních názvů obcí, návrh na sloučení obce Souměř s obcí Stráž	1951-1960	kar 1
----	---	-----------	-------

Volby

22	Voličské seznamy, volby do MNV, vyhláška o registraci kandidátů, zápis o hlasování, členové místní a okrskové volební komise, plán politicko- organizačního zajištění volebních příprav	1954-1960	kar 1
----	--	-----------	-------

Organizace činnosti národního výboru

23	Vyhlášky, pokyny, nařízení, hlášení pro ONV, plány práce MNV, finanční, kulturní, zemědělské, bezpečnostní komise a výboru žen, celoobecní závazky a zprávy o plnění, protokol o předání funkce předsedy MNV, obecního majetku a obecní agendy, zprávy o činnosti MNV, záznam o soutěži mezi obcemi Souměř a Stráž	1949-1960	kar 1
----	--	-----------	-------

Funkcionáři

24	Seznam členů MNV, sociální důvěrník, seznam členů trestní komise, protipovodňové komise, komise pro zjišťování stavu ploch kultur a jednotnou evidenci půdy, jmenovitý seznam VŽ	1950-1959	kar 1
----	--	-----------	-------

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Kontrolní činnost			
25	Zprávy o výsledcích revizí finančního hospodaření MNV a periodické prověrky, návrhy nápravných opatření k odstranění zjištěných závad, stížnosti občanů	1955-1960	kar 1
Bezpečnost, ochrana veřejného pořádku			
26	Šetření přestupků, trestní příkazy, zprávy o pověsti	1946-1960	kar 1
Požární ochrana			
27	Seznam členů hasičského sboru v Souměři, sestavení požární komise, hlášení o protipožární bezpečnosti v obci, záznam o přejmenování hasičského sboru na Místní jednotu Československého hasičstva v Souměři	1950-1959	kar 1
Vojenské záležitosti			
28	Hlášení osob odvodem povinných, povolávací rozkazy pro vojáky v záloze, pátrání po osobách povinných odvodem, evidenční seznamy a klasifikační výkazy koní a dopravních prostředků	1950-1960	kar 1
Evidence obyvatelstva			
29	Seznamy obyvatel obce, hlášení o pobytech občanů, odhlášky pobytu, domovní seznamy pro přihlášky a odhlášky osob, plán kontroly agendy hlášení pobytu u MNV	1950-1960	kar 1
Státní občanství			
30	Žádost o československé státní občanství A. Hrubé, zjišťování státního občanství T. Raaba pro vojenské účely, výměr o československém státním občanství pro Štefana Šuchaně	1951-1957	kar 1
Matriční záležitosti			
31	Oznámení o narození a úmrtí, oznámení o uzavření sňatku, žádost o vydání rodného listu	1951-1959	kar 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Evidence a správa majetku			
32	Přihlášky majetkové podstaty pro Němce, soupis majetku MNV, generální inventarizace, úřední záznam o vyúčtování hospodaření MNV na zkonfiskovaném zemědělském majetku, dědické záležitosti, pronájmy, demolice	1946-1960	kar 1
Finanční hospodaření			
33	Rozpočty obce, rozpočet pro obecnou školu a újezdní měšťanskou školu ve Stráži, zápis o dohlídce finančního hospodaření MNV, plánované finanční investice, vyhlášky	1948-1960	kar 2
Místní daně a poplatky			
34	Předpisné seznamy daně zemědělské, domovní, rozpis jednotlivých daní a poplatků, příspěvkové seznamy, výměry daní a poplatků, vyhlášky	1947-1960	kar 2
Plánování			
35	Akční programový plán obce, zpráva o plnění programového plánu, návrh na vypracování základního upravovacího plánu obce, třetí pětiletý plán, plán rozvoje hospodářství a kultury v obci až do roku 1965	1948-1959	kar 2
Výstavba			
36	Telefonizace obce, zřízení místního rozhlasu, stavby zemědělské (kravín, vepřín, sušičky, odchovna a výkrmna kachen, adaptace teletníku), akce Z včetně technické dokumentace, oprava mostu, hlášení pro ONV	1951-1959	kar 2
Místní hospodářství			
37	Zásobování občanů palivem, nařízení o stanovení norem o množství paliv pro občany, výkaz NV o hospodaření s byty	1951-1960	kar 2

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Obchod			
38	Zásobování obce pojízdnou prodejnou, zajištění důvěrníka Jednoty v obci	1958-1960	kar 2
Pracovní síly			
39	Regulace zaměstnanosti a pohybu pracovních sil, žádosti o uvolňování pracovníků ze zaměstnání, stížnosti na brigádníky, záznam o kritickém nedostatku pracovních sil v JZD	1951-1960	kar 2
Zemědělství			
40	Zemědělské družstevnictví – JZD v Souměři (seznam vyloučených členů JZD, výpis ze zápisu členské schůze, dotazník o JZD, výkazy JZD III. a IV. typu, smlouva na výnos)	1950-1960	kar 2
Zemědělská výroba			
41	Zemědělská statistika (výkazy a sběrné listy osob trvale činných a pomáhajících v zemědělství, sběrné listy soupisů hospodářských zvířat, sběrné listy a obecní přehledy o plochách osevu, soupisy ovocných stromů a keřů, závodové a evidenční listy)	1948-1960	kar 3
42	Živočišná a rostlinná výroba (seznam Němců hospodařících na půdě, výměra, osevní plány, evidenční listy živočišné výroby, rozpisy státního plánu zemědělské výroby, hlášení pro ONV o plnění plánů, rozpisové sumáře, nařízení o zařazení obce do výrobní oblasti bramborářské)	1945-1960	kar 4
43	Ochrana proti škůdcům	1960	kar 4
44	Veterinární opatření	1951-1959	kar 4
Zemědělská půda			
45	Přídělové řízení, vyúčtování přídělců, rejstřík držitelů pozemků, HTÚP, JEP, evidence pozemků a zemědělské půdy, přehled o hospodářské ploše obce, zápisy o opuštění zemědělských usedlostí, řešení úpadkových hospodářství, převody zemědělských a lesních pozemků, protokol o průzkumu neobdělávané půdy	1949-1960	kar 4

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Povinné dodávky a výkup zemědělských produktů			
46	Pokyny, nařízení, přehledy a výkazy plnění dodávkových úkolů, dodávkové smlouvy a výměry	1950-1960	kar 4
Zásobovací agenda			
47	Zásobování zemědělců-družstevníků, odhlášky ze zásobování	1950-1952	kar 4
Lesní hospodářství			
48	Záznamy o vypracování inventarizace lesa a zběžného odhadu těžebních ukazatelů lesní výroby pro obecní les, zvýšení kontingentu palivového dříví	1950-1951	kar 4
Myslivost			
49	Honební společenství Souměř	1958-1959	kar 4
Vodní hospodářství			
50	Záznamy o výlovech místních rybníků, počty soukromých a veřejných studní a vodovodů, výsledky rozborů vody ze studní, rozhodnutí k provedení melioračního systému v katastru Souměře	1951-1960	kar 4
Ochrana životního prostředí			
51	Rozpisy plánů sběru odpadových surovin	1951-1960	kar 4
Zdravotnictví			
52	Očkování proti TBC, záškrtu, neštovicím a dětské obrně, povinné RTG vyšetření obyvatel, seznamy osob pro zdravotní účely, povinné vyšetření krve, určení zdravotních obvodů	1950-1960	kar 4

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Sociální péče			
53	Navržení F. Fary na důvěrníka péče o mládež, zamítnutí příspěvku na výživu, žádost o umístění dospívajícího do charitativního domova	1951-1960	kar 4
Školství			
54	Zápisy dětí do škol, přehled o dětech s dokončenou školní docházkou, nařízení, oznámení	1951-1959	kar 4
Kultura			
55	Kulturní a osvětová činnost v obci	1950-1960	kar 4

III. Ostatní materiál

A. Mapy, plány a grafické listy

56	Výřez z katastrální mapy obce Souměř (vyhotoveno za účelem stavební obnovy obce – viz čj. 197/1949 v podacím protokolu z let 1949-1956), 41,5 x 51,4 cm, 1 : 2880, litografie (kolorováno) s poznámkami tužkou, papír	1949	map 1
----	---	------	-------

Název archivní pomůcky (archivního fondu):	Místní národní výbor Souměř
Značka archivního fondu:	MNV Souměř
Časový rozsah:	1945-1960
Počet evidenčních jednotek:	25 (18 úředních knih, 2 podací protokoly, 4 kartony, 1 mapa)
Počet inventárních jednotek:	56
Rozsah v bm:	0,64
Stav ke dni:	11. února 2013
Zpracovatelka archivního fondu:	Jana Zímová
Zpracovatelka archivní pomůcky:	Jana Zímová
Počet stran:	21
Počet exemplářů:	5
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl dne 11. 02. 2013 čj. SOAP/090-0051/2013